

Ubránili sme sa

Obliehanie Bratislavy Napoleonom

Historická pripomienka udalostí z mája a júna 1809

Agentúra ABBY ART bude v dňoch 22. až 24. júna 2012 realizovať historickú rekonštrukciu obliehania Bratislavy vojskami Napoleona Bonaparta z r. 1809. Ide o dobovú rekonštrukciu bitky, ktorá sa pred 204 rokmi odohrala v priestoroch dnešného Sadu Janka Kráľa. Je zábavno-vzdelávací projekt, ktorý patrí k najvýznamnejším kultúrno-historickým podujatiam v Bratislave.

Historické súvislosti podujatia:

Napoleon Bonaparte

(15. 8. 1769 – 5. 5. 1821)

Prvý francúzsky cisár. Narodil sa v patricijskej rodine na Korzike. Ako vojak sa zúčastnil Veľkej francúzskej revolúcie, kde v revolučnej armáde urobil rýchlu kariéru. Už ako 24-ročný sa stal brigádnym generálom, najvyšším veliteľom Francúzskych vojsk. Počnúc talianskym a končiac egyptským ťažením získal také mocenské postavenie, že ako prvý konzul strhol na seba moc vo Francúzsku. 2. decembra 1804 bol v parížskej katedrále Notre Dame korunovaný na cisára ako Napoleon I.

Dedičné nepriateľstvo s Anglickom bolo preň podnetom k vojne proti Veľkej koalícii, ktorú Anglicko viedlo. Napoleon v nej porazil Rakúsko a Prusko. Obsadil Portugalsko a Španielsko. Plánoval poraziť aj Rusko, aby tak získal nadvládu nad celou Európou. Jeho ruské poľné ťaženie však skončilo neúspechom a porážka v Bitke národov pri Lipsku v roku 1813 spolu s následným obsadením Paríža spojencami ho donútili v roku 1814 abdikovať a odísť do exilu na ostrove Elba. Jeho slávny vojenský návrat roku 1815, známy ako 100 dní skončil porážkou v bitke pri Waterloo. Potom bol vyhostený na britský ostrov Svätej Heleny, kde v roku 1821 zomrel.

Rakúsko-francúzske vojny a obliehanie Bratislavy Napoleonom

V roku 1809 sa pri Bratislave odohrali historicky významné boje, ktoré boli súčasťou rozsiahlych vojenských operácií v rakúsko-francúzskej vojne z roku 1809. Vojská francúzskeho cisára Napoleona I. sa vyše mesiace márne pokúšali dobyť toto významné mesto. Už v roku 1805 prenikla Napoleonova armáda na územie dnešného Západného Slovenska a po slávnej Bitke troch cisárov pri Slavkove bol v Bratislave podpísaný mier medzi Francúzskom a rakúskom. Ten však netrval dlho. Napoleon zažil svoju prvú porážku, keď sa mu 21. a 22. mája 1809, v bitke pri Asperne (dnes súčasť Viedne) nepodarilo prebojovať na ľavý breh Dunaja. Vyznamenali sa v nej aj slovenskí vojaci, najmä granátnické batalióny z 2. a 33. c. k. Pešieho regimentu (ich mužstvo pochádzalo zo západného a stredného Slovenska). Po tomto neúspechu preto vydal rozkaz prebiť sa na ľavý breh Dunaja pri Bratislave.

Od 1. júna 1809 bojovali vojská Grand Armée opäť pri Dunaji a mesto zažilo takmer mesačné obliehanie, charakterizované ostreľovaním, vojenskými výpadmi a zúrivým delostreleckým bombardovaním. Rakúske cisárske jednotky vybudovali na pravom brehu Dunaja opevnené predmostie na mieste dnešného ADU Janka Kráľa v Petržalke (Engerau). Jeho obrancom (5 672 mužom a 22 delám) velil generál Bianchi. Značnú časť ich stavu, až dva prápory, tvorili slovenskí vojaci zo 60. c. k. regimentu z Liptovskej, Oravskej, trenčianskej a Turčianskej župy.

Francúzom sa nepodarilo predmostie dobyť ani po krvavých útokoch. Obrana Bratislavy odolala a otvorila obliehateľom brány mesta až 14. júla na základe prímeria po Rakúšanmi prehraných bitkách pri Wagrame a Znojme. Boje Bratislave ťažko postihli. Petržalka vyhorela, v samotnom meste pri bombardovaní ľahlo popolom 143 domov, na oboch stranách zahynuli stovky ľudí a materiálne škody presiahli milión zlatých.